

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen
13 juli 1970

De Coördinatie Commissie kwam bijeen ter bespreking van de raadsvergaderingen van de Europese Gemeenschappen op resp. 20 en 21 juli 1970 (Algemene Raad), 20 juli (Conjunctuurraad), 23 juli (Euratomraad) en 27 juli (Sociale Raad).

1. Algemene Raad

a) Voorbereiding onderhandelingen met het V.K.

De komende bijeenkomst met de Engelse delegatie op 21 juli zal voornamelijk een organisatorische betekenis hebben. Met name moet worden bepaald welke onderwerpen het eerst dienen te worden behandeld. De meeste delegaties voelen voor een combinatie van betrekkelijk moeilijke en betrekkelijk gemakkelijke onderwerpen. Alleen Frankrijk meent dat de onderhandeling in eerste instantie beperkt moet worden tot de landbouwproblematiek, inclusief de landbouwfinanciering; de eerder vernomen Franse mening als zouden ook direkt de monetaire problemen ter sprake moeten worden gebracht werd tot dusverre te Brussel niet bevestigd.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland zou dienen vast te houden aan de volgende selectie van onderwerpen: landbouwfinanciering, douaneunie en andere verwante problemen op industriegebied, Euratom en EGKS. De Coördinatie Commissie was het er tevens over eens, dat werkgroepen niet al te snel moeten worden ingesteld, doch eerst nadat de voornaamste problemen zijn geïdentificeerd en nadat zij zekere aanwijzingen hebben ontvangen voor de te behandelen materie. Wel kan men zich voorstellen dat aan de Europese Commissie reeds spoedig een mandaat kan worden verleend voor "fact finding" tezamen met de Engelse delegatie op verschillende terreinen. Zulks zou het latere verloop der besprekingen ten goede kunnen komen en bovendien reeds enige inhoud geven aan ons streven om de Europese Commissie een rol van betekenis bij de onderhandelingen te laten spelen.

In Brussel blijkt zich een meningsverschil voor te doen ten aanzien van de vraag op welke wijze de Gemeenschap zich dient te wenden tot de EVA-landen, die geen lidmaatschapsaanvraag hebben ingediend. Met name de Franse delegatie verlangt dat alle EVA-leden, dus ook Finland, Portugal en IJsland op de hoogte worden gesteld van de bereidheid van de Gemeenschap om, parallel met de toetreding een regeling te treffen voor hun problemen. Het is duidelijk dat hierin een gevaar

van aanzienlijke vertraging schuilt, gezien de band die de Fransen geneigd zijn te leggen tussen de inwerkingtreding van de toetredings- en associatieverdragen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland vast moet houden aan het standpunt dat de Gemeenschap vooralsnog alleen een positie heeft bepaald ten opzichte van Zweden, Zwitserland en Oostenrijk en dat alleen deze landen voor een gesprek in het najaar kunnen worden uitgenodigd. Dit is duidelijk vastgelegd bij een document 54/70. De andere EVA-landen kunnen wel een antwoord krijgen op hun respectieve brieven, doch daarin zal niet meer mogen staan dan dat de Gemeenschap te zijner tijd met deze landen in contact zal treden. Er dient een duidelijk tijdsverschil tussen de drie eerstgenoemde EVA-landen en de overige te bestaan.

b) Oostenrijk.

De Coördinatie Commissie nam met instemming kennis van de laatste ontwikkelingen op het niveau van de Permanent Vertegenwoordigers inzake het onderhandelingsmandaat ten aanzien van Oostenrijk. Een overeenstemming schijnt zich af te tekenen over het aangaan van onderhandelingen inzake de door Oostenrijk gevraagde voorschotregeling van een tariefafbraak van 30%, op voorwaarde echter dat deze in een later stadium wordt vastgeknoopt aan de meer algemene onderhandelingen over een associatieregeling met de drie EVA-neutralen. De voorschotregeling zou in werking kunnen treden, zodra de algemene associatieovereenkomst voltooid of zo goed als voltooid zou zijn. Op deze wijze zou zowel voldaan kunnen worden aan de vereisten van art. XXIV van het GATT als aan de wens/een zekere voorsprong boven Zweden en Zwitserland te verlenen.

/- Oostenrijk

c) Regionaal beleid

./.

De Coördinatie Commissie besprak bijgaande nota van het Ministerie van Economische Zaken en stemde met het daarin vervatte terughoudende standpunt in. De bezwaren tegen de instelling van een door de Commissie te beheren fonds voor de regionale politiek, terwijl over een communautair regionaal beleid nog niets vaststaat en ook nog weinig voortgang is geboekt bij het coördineren van de steunmaatregelen van de Lid- Staten, werden algemeen als ernstig ondervonden. Wel werd opgemerkt dat de presentatie van het Nederlands standpunt niet zodanig moet zijn, dat men daaruit te Brussel zou opmaken dat Nederland zich tegen elke gedachte van een communautair regionaal beleid verzet. Het Ministerie van Economische Zaken zal voor de komende Raadszitting een aantal punten voor een interventie van Nederlandse zijde opstellen.

d) Euratom-IAEA

Op donderdag 16 juli zal verder overleg plaats vinden op het niveau van de Directeuren-Generaal, zulks in het bijzonder om na te gaan of het overleg tussen de heren Brandt en Pompidou enige mogelijkheid tot overeenstemming heeft geschapen. De verwachtingen zijn echter niet hoog gespannen. Mocht in de Franse houding geen wijziging zijn opgetreden, dan is het niet te verwachten dat op korte termijn veel voortgang kan worden gemaakt, hetgeen uiteraard uit politiek oogpunt bijzonder onaangenaam is. Er werd echter ook op gewezen dat de IAEA van zijn kant ook nog niet gereed is om de onderhandelingen met Euratom aan te vangen.

e) EEG-ECE

Van de Lid-Staten verzet zich alleen Frankrijk tegen een optreden van de Gemeenschap als zodanig, met de Commissie als woordvoerder bij een bespreking van bepaalde handelspolitieke onderwerpen in de ECE. Frankrijk meent dat de gevoeligheden der Oosteuropese landen dienen te worden ontzien. De Coördinatie Commissie meende dat er geen aanleiding is om aan deze Franse overwegingen tegemoet te komen; het gaat hier om een aantal onmiskenbaar communautaire onderwerpen, waarvoor de Lid-Staten zelf niet meer competent zijn.

2. Conjunctuurraad

a) Conjuncturele situatie

Hoewel de tekst van de aanbeveling van de Europese Commissie nog niet beschikbaar is, is het wel duidelijk dat de Commissie zich thans - en met reden - meer bezorgd maakt over de inflatoire ontwikkelingen dan in het begin van het jaar. In Frankrijk en België doet zich de inflatie wat minder duidelijk gevoelen, doch daartegenover zijn de spanningen in Duitsland en Nederland groot. De situatie in Italië is onduidelijk. De Coördinatie Commissie nam met instemming kennis van de mondelinge beschouwingen op dit punt van de zijden van Economische Zaken en Financiën. Inderdaad verdient de inflatiebestrijding thans een hoge prioriteit. De opmerking werd hierbij echter gemaakt dat een dergelijke politiek alleen zinvol is, indien hij niet te angstvallig wordt gevoerd en indien hij voor geruime tijd wordt doorgezet. Een te spoedig afbreken moet onjuist worden geacht.

b) Steunmechanisme middellange termijn

Van Nederlandse kant bestaat aan de bespreking van dit onderwerp geen behoefte. De Coördinatie Commissie meende dat de band van dit onderwerp met de werkzaamheden van het Comité Werner dient te worden behouden, terwijl er bovendien reden is om niet te snel voortgang te maken gezien de eventuele wenselijkheid van consultaties met kandidaat-leden en met het IMF.

3. Euratomraad

Afgezien van het hierboven reeds vermelde onderwerp Euratom-IAEA, werden er over deze raadszitting geen opmerkingen gemaakt. Het onderwerp technologische samenwerking, dat eveneens op deze raadszitting ter discussie zal staan, kon bij gebrek aan gegevens (rapport van Commissie Aigrain) niet behandeld worden.

4. Sociale Raad

In de Coördinatie Commissie vond een uitvoerige gedachtenwisseling plaats over het tot dusverre geldende Nederlandse standpunt dat aan de uitgaven van een hernieuwd Europees Sociaal Fonds een plafond dient te worden gesteld. Dit standpunt heeft te Brussel vrijwel geen steun ontvangen. Het Ministerie van Sociale Zaken zou vooralsnog de gedachte aan een plafond niet los willen laten, maar zou wel willen komen tot een zekere versoepeling hiervan, in die zin dat het plafond eerst wordt vastgesteld nadat de taken van het ESF nader zijn bepaald en een kostenraming van de Europese Commissie is ontvangen. Het Ministerie van Financiën daarentegen meent, dat thans aan het plafond nader vorm moet worden gegeven door het noemen van een maximaal bedrag, waarbij gedacht wordt aan 75 miljoen r.e. Zou deze gedachte in Brussel niet haalbaar zijn, dan zou er een interne Nederlandse afspraak dienen te gelden volgens welke de Nederlandse bijdrage gelimiteerd zou dienen te blijven tot + 10% van dit bedrag, terwijl bij een eventuele overschrijding hiervan het Ministerie van Sociale Zaken voor het meerdere compensatie zou moeten bieden.

Van verschillende zijden werden gedachten geopperd omtrent mogelijke alternatieve oplossingen zoals bijv. een tijdelijk plafond gedurende een experimentele periode, totdat men ervaring heeft opgedaan met het nieuwe ESF-beleid; dan wel een plafond met een bepaalde revisieclausule. Van de zijde van Sociale Zaken werd ook geopperd dat men vooralsnog zonder plafond zou werken, maar bij een te sterke stijging der uitgaven alsnog een plafond zou kunnen instellen. Dit werd echter onvoldoende geacht.

Tenslotte kwam de Coördinatie Commissie overeen om dit vraagstuk voor te leggen aan de Ministerraad.

Wat betreft de vraag of ook zelfstandigen van de activiteiten van het nieuwe ESF zullen kunnen profiteren, werd bevestigd dat dit nog verder te Den Haag zal moeten worden bestudeerd, zodra de juridische adviezen uit Brussel beschikbaar zijn. Tot die tijd wordt dit punt geheel open gehouden.

5. Associatieraad Turkije

De Coördinatie Commissie constateerde dat er op dit gebied voor Nederland geen bijzondere moeilijkheden zijn. Het ziet er naar uit dat op 22 juli met Turkije overeenstemming kan worden bereikt over de inhoud van de transitoire fase van het associatieakkoord.

6. Exportkredieten naar DDR

Interdepartementaal overleg heeft inmiddels geleid tot overeenstemming over het Nederlandse standpunt terzake. Vastgehouden dient te worden aan een termijn van vijf jaar als beginsel, met een uitloop tot acht jaar, plus "matching". De Coördinatie Commissie ging hiermee akkoord.